

BRUNDZA J
175 HIGH ST
BROOKLYN N Y

1

1 42

MARGUTIS

O VILNIAUS, NEUŽMIRŠK LIETUVI! TEN TAVO PRAEITIS, TEN TAVO IR ATEITIS.

VOLUME XIV No. 11

MARGUTISPublished semi-monthly on the
15th and the 30th**ANTANAS VANAGAITIS**

Editor-Publisher

Entered as second-class matter at the post office at Chisago, Illinois May 16th, 1928, under the act of March 3rd, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00 per year, 10 cents per copy. The publisher assumes no responsibility for return of unsolicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.

Chicago, Ill.

Phone GROvehill 2242

ANTANAS A. OLIS

ADVOKATAS

Bridgeport: 3252 So. Halsted Street

Valandos: nuo 7 iki 9 vakare

Tik ketvirtadieniais

Telephone CALumet 6945

Adv. Antanas A. Olis

Adv. R. A. Vasalle

Adv. A. Lapinskas

134 North La Salle Street

Room 1308

Telephone RANdolph 0332

CHICAGO, ILL.

Phone CANal 6122

DR. S. BIEŽIS, M. D.**GYDYTOJAS IR CHIRURGAS**

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8 vakare.

Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Ave

Telephone REPUBLIC 7868

Phone CANal 6122

DR. S. JAKUBS, D. D. S.
DENTIST

9:30 A. M. 12 A. M.

1—5 P. M. 6—8 P. M.

2201 West 22nd Street

Residence 2850 West 40th St.

Res. Phone LAFayette 7383

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS**REAL ESTATE****JOHN PAKEL**

JOHN PAKEL

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau viską taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgavau geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Kompanijų dėl taisymo apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL

Insurance and Loans

6816 S. Western Avenue

Phone Grovehill 0306

SENIAUSIA IR PIGIAUSIA**LAIDOJIMO ĮSTAIGA****John F. Eudeikis****LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS****AMBULANCE**

PATARNAVIMAS

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Tel. LAFAYETTE 0727

DYKAI koplyčios visose
Chicago dalyse

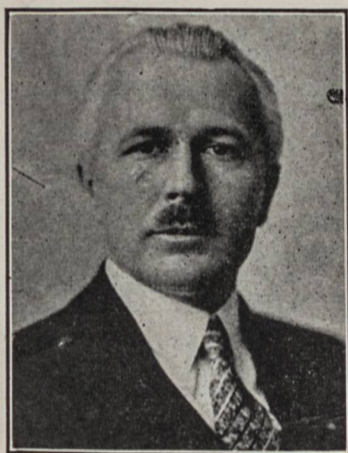
MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor.

— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs
Covering Homes of a Million
Lithuanians.

ĮSTEIGTA LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA. PRADŽIAI SUAUKOTA \$2,500!

Sodus, Michigan. — Per tris dienas, birželio 7, 8, 9 vaišingojo Juozo Bačiūno rezorte Tabor Farm, esančiam Sodus, Michigan, į šiaurę nuo Chicagos įvyko labai reikšmingas ir lietuviams naudingas suvažiavimas,

Juozas J. Bačiūnas

Jo rezorte TABOR FARM, Michigano valstybėje, birželio 7-8 dd. įvyko Amerikos Lietuvių tautinių veikėjų kongresas.

kuris įsteigė, užgyrė ir įkūnijo įstatą, kokios reikėjo, nuo tos dienos kaip tik Lietuva neteko nepriklausomybės, o toji diena yra 1940 m. birželio 15-toji.

Suvažiavę: Maryland, New York, New Jersey, Pennsylvania, Mich., Ohio, Illinois ir kitų Amerikos lietuvių atstovai, per tris išstis dienas svarstę mūsų gyvenimo eigą ir Lietuvos nelaimę, nutarė įsteigti **Lietuvai Vaduoti Sąjungą**. Entuziastingieji suvažiavimo dalyviai sudėjo pradžia \$2,500. Nutarė įsteigti didžiausią Amerikos lietuvių kolonijoj Chicagoj draugijos centrą, su skyriais visose Amerikos dalyse. Centro raštinės buveinė gauta Chicagos centre, patogiausioj vietoj.

Į darbą įsikinkę patrijotingi, uolūs ir garbingi Lietuviai veikėjai, ir žinomi darbuotojai, organizacijų, finansierių, profesionalų ir kitokių profesijų žmonės.

Suvažiavimas lietuvių Amerikoje gaivinti ir kovoti už Lietuvos nepriklausomybę priėmė eilę rezoliucijų, kurias suredagavo: Clevelando Kazys Karpius, Chicagos Mikas Vaidyla, Baltimorės William Laukaitis.

S-ga užgyrė įsteigtą Lietuvai Vaduoti Tautinį Fondą, prie kurio prisidėjo ne tik lietuviai, bet ir įžymūs amerikoniai.

Amerikos visuomenėje gauti paramos kovoti už Lietuvos nepriklausomybę garbės pirmininko pareigoms apsiėmė šiandien Amerikoje antras populiariausiųjų žmonių, buvęs Jungtinių Valstybių prezidento pareigoms kandidatas Wendell L. Willkie, Charles Dawes, Illinois Gubernatorius Green ir kiti amerikoniai vadai. Lietuvių skyriaus garbės pirmininku sutiko būti Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona, o pirmininku yra Chicagos bankininkas Justinas Mackevičius.

Sąjungos Centro Valdybai iš-

Antanas A. Olis

rinkti pirmininku: Adv. Antanas Olis, vice-pirmininkais: Pijus Žiūrys ir Mikas Vaidyla, išdininku

Juozas Bačiūnas, sekretorium Dr. S. Biežis. Tarybos nariais yra: Brooklyn — Ksaveras Strumskis, Newarko — Albinas Trečiokas, Clevelando — Dr. Tamošaitis, Baltimorės — William Laukaitis, Pittsburgho — Petras Pivarūnas ir kiti.

Suvažiavimo dalyviai pasižadėjo stengtis bendrinti Amerikos Lietuvių fondus, draugijas, bendrinti veikimą. Reikia laukti, kad taip vadinamieji tautiečiai — bent ši kartą suartės ir savo įsteigtosios S-gos Centrą skaitys tautiečius jungiančią įstaigą.

Įstaigų projektui komisija buvo: Detroito — Dr. J. Jonikaitis, Brooklyn — Ksaveras Strumskis, Jadvyga Tūbelienė, Newarko — Albinas Trečiokas, Detroito — F. Motūzas, Brooklyn — Dr. B. V. Venčius, Clevelando — Dr. S. Tamošaitis-Tamas.

Šeštadienio vakare įvyko bankietas, kuriame dalyvavo ir labai įdomiai kalbėjo Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona Lietuvos konsulas Chicagoj, Petras Daužvardis ir kiti.

Sekmadienio vakare buvo koncertas. Jame dalyvavo: dain. Ona Biežienė, dain. Jonas Urbonas, kanklininkas Kazys Šimkus, "Jaunoji Lietuva" su Margučio dainininkais ir pats komp. Antanas Vanagaitis.

Suvažiavimo sekretorius

Jonas Valaitis.

Lithuanian National Relief Fund

Chicagoje steigiamas Lithuanian National Relief Fund. Už savaitės kitos, projektuojama sušaukti susirinkimas visuomeniškų draugijų, organizacijų atstovų ir veikėjų.

LNRF ofisas yra Chicagoje adresu 134 N. La Salle Str. Telefonas RANDolph 2345.

JAUNOJI LIETUVA

Birž. 14 d. rengia pikniką Liberty Grove Antanams, nes jų Organizacijos nemaža Antanų.

LAISVOS LIETUVOS — Neužmiršk Lietuvi!

LAISVĖS STOVYLA, KAUNE

Į KOVĄ, VISI KAS TIK GALI

Į kovą, į kovą visi, kas tik gali,
Nežiūrint į skaičių raudonų arų.
Į Vilnių, į Vilnių, tą mylimą šalį,
Prie Gedimino, prie bočių savų.

Ten broliai mūs vargsta maskolių suspausti,
Belaukdami mūsų pražiūri akis,
O mes čia, sustoję, stebuklą vis laukiam,
Kada mūs šalelei viltis benušvis.

Tad, broliai, budėkim ir laukim to laiko,
Kai vadas galingas mums ženklą paduos.
O vargstančius brolius iš rusų plėšikų,
Ne meilūs žodeliai, bet kardas vaduos.

O, vade galingas, šauk mumis prie ginklo,
Gi laisvės mums niekas juk veltui neduos
Tada pailsėsime, kada tiktai Vilnių,
Kalne Gedimino Vytis plevėsuos.

KAM VERGAUT SVETIMIEMS, JEI LAISVĖ SAVIEMS!?

MARGOS ŽINIOS

Margučio jaunimo būrelis atlan-
kė Casey Deveikį, kuris tarnauja
kariuomenėj, Camp Forest, Tennesie
valstybėj. George Rudelis su savo
Buicku, nuvažiavo Kaziuką aplan-
kyti. Jam kariuomenėj gerai, nes
visiems kareiviams gerai. Namie,
gal pas mamytę buvo geriau, bet
tai pas mamytę, pas tėvelius, ne
pas "Dėdę" Samą . . .

*

Mr. ir Mrs. Kasper Šarkauskai,
užkviečia į vestuves jų dūkrele
Josephine su William P. Harman,
kurios bus birželio 21 d. Šliubas
Aušros Vartų par. bažnyčioj.
Josephine brolis Jonas, keli metai
tam atgal, pėkštute nuėjo iš New
York į Los Angeles, California.

Amerikos lietuviai dabar nori
sukurti Lietuvą Amerikoje, nes turi
tos šalies prezidentą, turi atstovą,
konsulus ir daug kitų valdininkų,
bei kariuomenininkų. Prez. A.
Smetona apsistojo tuomlaikiniai pas
p. Bačiūnus, Tabor Farmoj, tokiu
būdu mes drąsiai galime vadinti
Tabor Farmą — Lietuvių sostinę
Amerikoje . . .

*

Žvirblis vanagą peni . . . Jūs pa-
stebėjot pereitam ir šiame N., kele-
tą juokingų aprašymų, kuriuos su-
rankiojo Žvirblis. Kadangi Margu-
tį redaguoja Vanagas-Vanagaitis, tai
tokiu būdu ir Žvirblis papeni Va-
nagą savo surankiotais juokų-kle-
gėsių trupinėliais . . .

Lietuviai Amerikoje pradeda tau-
tiniai atgimt. Lietuvai esant oku-
puotai maskolių, pradeda Amerikos
Lietuvius suprast, kad jo garbė įžeidžiama. Per 20 metų, lietuvio var-
das Amerikoje buvo garbingas, o
dabar jau pradeda pamiršti. To-
del atsirado patriotų lietuvių veikė-
jų, kurie susiorganizavo, kad atva-
duot Lietuvą iš po maskoliaus oku-
pacijos. Nepaisant, kad ten ir la-
bai "gerai" gyventi ir Stalino sau-
lė šviečia dieną kaip naktį ir naktį
kaip dieną, bet vis dėlto lietuvis
savo gimtoji šalelėj neturi laisvės ir
yra apiplėšiamas, apvagiamas. Rei-
kia tikėtis, kad ir visuomenė, kuri
ir kiek kiteliaip buvo nusistačius
prieš esančią padetį Lietuvoje, pra-
dės suprast koks tikslas buvo, tos
maskolių okupacijos . . .

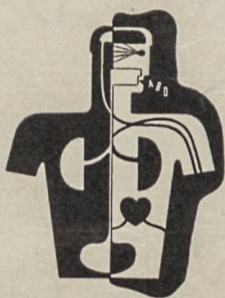
SVEIKATOS SKYRIUS

Tvarko

Dr. Steponas Biežis

Paskaitos būna antradieniais

Per radio iš WHFC 9:30 v. v.

Medicinos Svarbiosios Problemos

Bėgyje pastarojo ketvirtadalio šimtmečio medicinos mokslas smarkiai pasižymėjo dideliais laimėjimais kovose prieš ligas. Nekurios jų, pavyzdin, raupai, difterija, šiltinės, ir kitos jau taip smarkiai nugalėtos, kad gydytojas praktikuojas per desetkus metų skaito sau didelę laimę matyti bent vieną ligonį sergantį viena iš šių ligų. Kitos, kaip tai džiova, cukrinė ir daug kitų jau taip daug suprantamos bei kontroliuojamos, kad šiandien veik niekas nebeturėtų nuo jų mirti. Su dideliu pasitenkinimu ir džiaugsmu reikia pasakyti, kad kasdieną pasiekiami vis naujų laimėjimų, kurie ateity tikrai bus dar didesni ir toliau siekianti. Tai reiškia žmonijos laipsnišką paliausavimą iš baimės sirgti ir skausmų kentėti.

Pasišovę entuziazmu neturime pamiršti tikrovės, kad dar randasi didelis neužkariautas laukas, kurio nugalėjimai bus reikalinga daug sunkaus darbo ir stambių aukų. Iki metų, dviejų atgal buvo skaitoma sekamos penkios didžiosios problemos: Širdies, proto ligos, vėžys, paprastas šaltis ir plaučių uždegimas. Tai didžiulė ligų penktukė. Jos ir šiandien dar tebėra labai rimtas klausimas. Pažvelkime į tai nors skaitlinių šviesoje.

Nuo širdies ligų kasmet miršta 350,000 žmonių, kas sudaro vieną ketvirtadalį visų mirčių. Kitais žodžiais sakant, vienas iš keturių miršta vienokia ar kitokia

širdies liga. Iki šiam laikui nėra žinoma nė vaistų, nė šiaip jau jokių priemonių sumažinti tokį aukštą mirtingumą. Taipgi ir priežastys kol kas anaip tol nėra aiškos. Šia linkmė yra labai dirbama ir reikia tikėtis, kad netolima ateitis atneš tikrą atsakymą. Šiuo laiku serga net iki 2,000,000 žmonių vienokia ar kitokia širdies liga. Turint omenyje tokias aukštas skaitlines kiekvienas privalo patikrinti savo širdies sveikatos stovį.

Proto ligoniai užima apie pusę skaičiaus lovų, kurių visoje šaly yra 800,000. Tie proto ligoniai piliečiams kas metų kaštuoja 345,000,000 dolerių. Kas dar blogiau, kad skaičius tokių ligonių vis daugėja. Yra apskaičiuojama prie dabartinių aplinkybių, kad vienas iš 20 asmenų virš 15 metų amžiaus vėliau ar anksčiau savo gyvenime atsiras liginėje del proto ligos. Kodėl taip yra iki šiol dar niekas nepajėgė tikrai išaiškinti. Tačiau viename punkte beveik visi tyrinėtojai sutinka. Būtent, kad mūsų dabartinis gyvenimas yra kalčiausias. Čia mes labai skubiai gyvename, nes vis kur nors skubinamės, vis bėgame; reikia ar nereikia nuolačiai rūpinamės, nervuojames, baiminamės, kas labai dažnai paveikia į mūsų nervus, protą ir į bendrą sveikatą neišskiriant širdies visokius pakrikimus. Dabartinis amerikoniškas skubėjimas mus ištikrųjų nuskubina į beprotnamį arba į grabą, o niekur kitur. Užtat mes turime pradėti lėtesnį gyvenimą su normaliu poilsu liuosu nuo bereika-

lingų rūpesčių, jei norime būti sveikesniais ir ilgiau gyventi.

Tai baisiajai vėžio ligai nors jau vienas smugis suduotas, bet ji dar pasilieka ytin pavojinga. Medicina skelbia vėžio liga esant išgydoma, a vienok nuo jos kas metą miršta iki 150,000 asmenų. Del šios ligos ypatybių prie dabartinio žinojimo ji tegalima išgydyti tik jos pačioje pradžioje. Kuomet ji kiek paplinta, tai tuosyk jokios pagalbos nebėra. O pačioje pradžioje ją retai tegalima surasti, ypač ji prasideda viduriuose, nes tuosyk tik išimtiniais atsitikimais ji pagamina bilę kokius ženklus. Jei ji prasidėtų iš syk su dideliais skausmais, tai išgydymų būtų kur kas daugiau. Surasti šios ligos tikrąją priežastį ir efektingesnį išgydymą visame civilizuotame pasaulyje yra dedamos milžiniškos pastangos, kurios, reikia vilties turėti, apvainikuos visišku laimėjimu ir pašalins šį baisumą iš žmonijos tarpo.

Kas metą mes turime 200,000,000 atsitikimų paprastojo šalčio, kas bendrai kainuoja net iki 2,000,000,000 dolerių rokuojant po 10 dolerių kiekvienam atsitikimui. Gera dar, kad šaltis nepavojingas, nors kartais iš jo įvyksta rimtų komplikacijų. Bet užtai jis gyventojams daug kainuoja. Kodėl tiek daug žmonių turi juomi sirgti irgi dar niekas nėra atsakęs, nes tikrai jo priežastys dar neištirtos. Visgi į šaltį reikia žiūrėti rimtai ir pavaruoti visus žinomus apsaugojimui būdus.

Kasmet plaučių uždegimu serga iki pusę milijono žmonių. Dar prieš porą metų atgal senesnieji žmonės tiesiog drebėdavo iš baimės prisitartinant žiemai, kada daugiausia šia liga serga, nes senas žmogus vieną sykį susirgęs tik retais atsitikimais tepagyždavo. Net ir patarlė susidarė, kad plaučių uždegimas yra geriausias seno žmogaus draugas, nes jį paliausodavo nuo visų gyvenimo vargų. Tuosyk mirdavo iki 40 nuošimčių, t.y. 40 iš šimto. Išradus naujus vais-

(Pabaiga 12 tam pusl.)

VALIOK DALGELI

Žmonių Daina

Mišram Chorui.

Juozas Strolia

mf *58*

Va—liok, dal-ge-li, va—liok! Va-liok šie-ne-li, valiok!

pp

pp

Ne-pa-pus-tės dal-ge-lio, ne-pa-piau-si šie-ne-lio,
Ne-my-lė-jės mer-ge-lės, ne-par-ve-si

1 rit.

2. molto cresc. *ff*

mar-te-lės. Va-liok, dal-ge-li, va-liok!

Va-liok šie-ne-li, va-liok!

PIKNIKUOSE DAINUOKIME

Mažo formato dainų knygėlė
"MARGUČIO DAINOS III
DALIS," kainuoja tik 25c. Pa-
togi kešeniui nešiotis.

Reikalaukite Marguty.

IŠ "JAUNOSIOS LIETUVOS" VEIKIMO

Šių skyrių veda Balys Armoška.

LIETUVA TĖVYNE MŪSŲ . . .

Šie mūsų tautos giesmės žodžiai, visų kurie turi tautinį lietuvių jausmą ir meilę savajai tėvynei plaukia iš krutinių su pagarba ir stiprybe teikiančiu jausmu. Šiandien lietuviui žodis; **TĖVYNĖ**, nėra be jausmo ištariamas, nes ji tėvynė šaukia į bendrą veikimą, į kovą ją vaduoti.

Birželio 15 diena sueina vieni metai, kad negailestingai žiauri komunizmo letena prispaudė mūsų tėvynės laisvą savarankišką gyvenimą. Kankina ir žudo, kaip žmones taip ir vidinę lietuvių valstybės savivaldą ir tvarką. Pilni kalėjimai užmūrytais langais ten pūva kankinami; studentai moksleiviai, visuomenės veikėjai. Kiti tremiami į Sibirą ir kitas tolimas Rusijos koncentracijos stovyklas. Taip naikinami mūsų tėvynėje mokytieji ir susipratusieji broliai. O kraštas, buvęs pilnas visokių gaminių pertekliumi ištuštintas, nuvargintas, badas ir vargas ir vergovės šmėkla slanko apie lietuvių gyvenimą. Buvęs pavizdingas bendrovinis ir socialis Lietuvos susitvarkymas panaikintas, o vietoj to žiaurus komisaras stovi. Ūkininkų žemės atimtos, nepakeliamos rinklia vos uždėtos ir daugybė lietuvių ūkėse apgyvendinti iš Rusijos at-

siųsti pastumdėliai, budeliai. Tai tie, tik keli šių dienų Lietuvos gyvenimo faktai rodo, kiek vienu metu bėgyje okupantai rįžtasi visu greitumu, sunaikinti Lietuvos šviesuomenę, tautos ir tėvynės aktin-gumo jausmą ir jos buvusią gražią kultūrą.

Skaudus šiurpulys pereina per lietuvių jausmus, juk per dvidešimt su virš metų, visu aktingumu, Lietuva kilo pažangoje ir kultūroje, lenktyniuodama net su didžiausiais savo kaimynais. Gražių laimėjimų žiedai puošė gėriu ir grožiu Lietuvos žemelę. O dabar okupantų žudoma niekojama, jos aktyvūs darbuotojai, daugelis ty-liai be žodžio, miršta dėl tėvynės. Jų balsų mes nebegirdime, bet mums aiškiai lig karo lauko ka-reivio auka biloja už ką jis žuvo...

Liūdna. Bet mes negalime ramiai liūdėti, jai vienas žuvo į jo vietą turi dešimts stoti. Ypatin-gai jaunieji, laikas jau mums pa-justi tėvynės reikalavimą ir šauks-mą. Turim aktyviau organizoutis, ruoštis darbui ir kelti balsą už Lie-tuvą, už jos laisvę. Čia reikės ir pinigų, tad mes turim ir čia pasi-darbuoti, kad priešus reikalui, ga-lėtumėm padėti.

Jaunieji nors mes esame Ameri-kos piliečiai, bet mes **turime tėvų**

žemę-tėvynę Lietuvą. O tėvynę turime ir mes mylėti, juk ir Kris-tus, nors jis aukojos visai žmoni-jai, bet verkė maldydamas išgriau-tą savo tėvynę Jeruzalę. Taigi tėvynės nelaimė turi kiekvieno lie-tuvio širdy sužadinti kilniausią jausmą ir stipriausią jėgą dėl jos vadavimo. Mes jaunieji galime būti garbingi ir drąsūs už savo tautos ir tėvynės teises, tiek kiek tėvynės meilės jausmas bus mu-myse stiprus ir gilus, tad ugdyki-me — **meile Tautai ir Tėvynei!**

B. Gediminas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Pittsburgiečiui. Jūsų prenumera-ta išsibaigs spalio mėn. Maža knygutė su dainomis kainuoja 25c.

Radio Klausytojai iš Cicero. Mar-gutis nenor uždrausti, tik piktinasi tokiu pasielgimu tulų radijušininkų, kurie be atsiklausimo naudoja dar rankrašty esančias dainas. Tai sa-votiškas vagišiavimas. Kompozito-riai pasigamina sau gaidas ir gavę lėšų jas išspausdina. Išspausdintas gaidas publika perka ir tokiu būdu, kompozitoriai užsidirba sau duonos kąsnį. Taip daro Aleksis, Pocius, Žilevičius, Vanagaitis ir kiti. Kuo-met nuo jų kas nors slapta pasi-ma dar rankrašty tebesamą dainą, tai papildo vagystę... Ačiu už pranešimą kad jūs girdėjote per ra-dio dar nespausdintas Marguty dai-neles! Turbūt kas nors jas "nu-kniaukė" iš Margučio dainų reper-tuaro.

ŽALIOJE LANKELĖJ

Žalioje lankelėj yr daug grėbėjėlių,
Bet nėra, nėra mano mylimos.
Nėr tos mergelės, kuri man patinka;
Vai nėra, nėra mano mylimos.
Žalioj lankelėj yr daug grėbėjėlių,
Bet nėra, nėra mano mylimos.
Kur juodbėrėlį dobilėliais šērė,
Dobilėliais šērė, rūtelėms pakraikė.
Rūtelėms pakraikė, vandenėliu girdė,
Vandenėliu girdė iš šaltinėlio;
Vai, nėra, nėra, nėra tos mergelės,
Nėra tos mergelės, kur man patinka.
Viduryj kiemo panos tancevoja,
O mano mergelė, graudžiai ašaroja.
Neverki, mergele, neliek ašarėlių,
Neliek ašarėlių, dėl vainikėlio.
Neverki, mergele, neliek ašarėlių,
Neliek ašarėlių dėl vainikėlio.
Neliek ašarėlių, mergele.

Žemaičių daina.

GEISMAI IR SVAJONĖS

(Muzika M. Petrausko)

Supinsiu dainužę iš meilės balsų,
Kaip rūtų vainiką dabinsiu,
Suteiksiu sparnus jai pilkų debesų,
Supinsiu dainužę, supinsiu.
Aš savo paties širdį atiduosiu,
O sielą pagausiu iš angelų,
Ir visad, nors tyliai aš ją dainuosiu
Jos aidą paskleisiu už tamsių šilų.
Jai dvasią įkvėpsiu iš ugnies karštos
Narsumą iš rudenio vėjo;
Skaistumą iš vasaros saulės šviesos,
Ir meilę iš josios Tvėrėjo.
Nuskris ji linksmutė aukštai ir toli,
Kur mirga žvaizdelių daugybė.
Nuskris ta dainelė maloni, daili
Per skaisčios padangės beribę.

Rokas Prakeiktasis.

LIETUVIŲ AKIŲ SPALVA

Žemaičiuose daugiausia melsvaakių, dzūkuose rudaakių.

Kad įsimylėjęs žiūri į akeles — suprantama, bet kam tokiais dalykais susidomėjo Dr. med. P. Kazlauskas? Kokios spalvos lietuvių akys . . . Pasirodo, kad atsakymas į tokį klausimą gali turėti moksliinės vertės — iš akių spalvos galima nuspręsti, kuriai rasei priklauso lietuviai.

Tačiau prieš atsakant, kokios spalvos yra lietuvių akys, kaip jas autorius patikrino. — 1939 m. per švietimo ministeriją autorius kreipėsi į pradžios mokyklų vedėjus su anketa: kiek jo mokykloje yra mokinių (berniukų, mergaičių) su tamais mėlynomis, mėlynomis, šviesiai mėlynomis, žalsvomis, mišrios spalvos, pilkomis, tamsiai rudomis, rudomis, šviesiai rudomis, juodomis akimis. Atsakymus gavo iš 2157 mokyklų, kuriose buvo patikrinta 230,022 berniukai, tai sudaro apie 10% visų Lietuvos gyventojų. Iš jų akių spalvos padarytos išvados apskritai apie lietuvių akių spalvą. O tos išvados įdomios. Paaiškėjo, kad tarp ištirtų mokinių buvo 46,4% mėlynos akių spalvos, 10% žalsvos, 11,3% mišrios, 11,6% pilkos, 20,1% rudos, 0,6% juodos. Pakoregavęs anketos duomenis, autorius priėjo išvadą, kad

lietuviai apskritai yra šviesiaakiai;

68% akys yra mėlynos, pilkos, žalsvos; tik 20,70% yra tamsiaakiai (rudos, juodos spalvos); 11,3% yra mišrios spalvos.

Tarp tų šviesiaakių labiausiai išplitusi mėlyna ir pilka spalvos, tarp tamsiaakių daugiausia ruda spalva ir tik nežymiai juoda.

Idomu, kad atskiruose reginiuose, apskrityse yra taisyklingai pasiskirstę gyventojai su tos pačios spalvos akimis. Nors visur persveria mėlynaakiai, nors svyravimas nedidelis bet vis dėlto įsai galima pastebėti. Antai, mėlynaakių, arba melsvaakių, daugiausia rasta šiaurės ir vakarų Lietuvoje — Kretingos, Telšių, Mažeikių ir Tauragės apskr. Mažiausia jų yra Rytų Lietuvoje.

Taigi mėlynaakių daugiausia yra žemaičių.

ten net 51,4%. O Kretingos apskr. pralenkia visas kitas. Tuo tarpu tamsiaakių ten mažiausia — rudaakių tik 15,3%.

Tamsesnes akis turi Rytų Lietuva, o

už visus tamsiausias akys — dzūkų.

Ten daugiausia yra rudaakių, o mažiausia mėlynaakių. Alytaus apskr. pralenkia visas kitas. Ten net 23,5% rudaakių, o mėlynaakių mažiau nei bet kur kitur.

Žalsvaakių aptinkama daugiausia vidurio ir šiaurės Lietuvoje — Šiauliai, Biržai, Rokiškis, Zarasai sudaro įspūdį, kad čia gyvena to paties tipo akių spalvos atžvilgiu žmonės. Mažiau žalsvaakių yra dzūkuose. Juodaakių apskritai labai maža, bet daugiausia yra Traukų apskrityje (11%).

Pastebėta, kad

vyrų akys bent kiek tamsesnės nekaip moterų, miestuose taip pat tamsesnės kaip kaimuose.

Viena iš priežasčių galėtų būti kraujamaisa. Į miestus daugiau kaip į kaimus įsibriovė svetimo elemento. Lietuvių akių spalvai daugiausia įtakos galėjo turėti slavai — rusai ir lenkai, tarp kurių didžiausias elementas yra tamsiaakių. Jeigu mūsų liaudies dainose žmonės pastebėjo charakteringą lietuvių mergaitės akių spalvą — melsvaakes,

tai slavų tautosakoje dažnai kalbama apie juodas akis. Slavų įtaka labiausiai ir pasireiškė dzūkuose ir apskritai pačioj rytinėj pietinėj Lietuvoj, tame lietuvių tautos avanposte.

Seniau lietuviai turėjo būti dar šviesesnių akių. Tik tarptautiniai konfliktai, gausingi karai, okupacijos, kolonizacijos paliko Lietuvos teritorijoj kitos rasės žmonių, kurie įsimaišė į lietuvių tarpą. Kraujamaisos dėka turėjo pakisti, patamsėti ir akių spalvos.

Latvių, estų ir apskritai šiaurinių tautų akių spalva yra šviesesnės nei lietuvių.

Lietuvių šviesiaakių (mėlynaakių ir pilksvaakių drauge) yra 68%, latvių 83%, estų 95%, suomių 78%, švedų 87%, gudų tuo tarpu tik 59,6%.

Dr. P. Kazlausko tyrimai paremia prof. J. Žilinsko, prof. Avižonio ir kitų tyrimus lietuvių kaukuolės, plaukų, ūgio atžvilgiu. Jie buvo konstatavę, kad absoliutinė dauguma kaukuolių buvo plačiaveidžių, plačiagalvių žmonių, vidutiniškas lietuvių ūgis 164 — 6 cm., kiek žė-

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTĄ PASIRAŠIUSIEJI LIETUVOS

mesni dzūkai, aukštesni žemaičiai ir aukštaičiai, plaukai lygūs, šviesūs. Šitos žymės, su kuriomis sutaria ir Dr. P. Kazlauskio akių spalvų tyrimai, yra charakteringas vadina-majai rytų baytų rasei.

Nors lietuviuose jau yra išimai-šę kitų rasių, bet absoliutinė dau-guma yra tiesioginiai palikuonys tos rasės, kuri priešistoriniais laikais buvo išikūrus prie Baltijos.

MARGUTIS DIENŽODIS LEIDŽIAMAS IŠ

WHFC

DEŠIMTI METAI

Nauja Banga
1450 kiloc.

Sekmadieniais — 1 val. popiet

Darbo Dienoms — 9:30 v. v.

PENKTADIENIAIS

ŠEŠTADIENIAIS

7 v. v.

KARVELĖLIS

Karvelėli paukštužėli,
Ko gi tu burkuoji?
Ar vargelius, ar kryželius
Tu savo rokuoji?

Ko burkuoji, ko vaitoji?
Kaklo nieks negraužia.
Pati myli, vaikai tyli,
Mokesčiai nespaudžia.

Ir laimingo prigimimo
ėsi aprūpintas,
plunksnoms dailiai, kaipo rūbais
ėsi apdabintas.

Stogs ne kiauras — lizdas naujas,
Kur taviškai tupi.
Vis laimingas ir turtingas.
Kas gi dar tau rūpi? . . .

Nereik sėti nei akėti,
anei žemę arti,
su kaimynu, su šeimyna,
nereik susibarti.

Ko burkuoti, ko vaitoti
ko jums, paukštužėliai?
Tik reik Dievui dėkavoti —
plasdent sparnužėliais.

JUOKAI

Daktaras: Jei jūsų vyras miego-damas kalba tai aš negaliu jo nuo to pagydyti."

Poniutė: "Bet gal daktaras galė-tumei duoti jam vaistų kad jis kiek aiškiau kalbėtų."

— "Atsiprašau, argi ponas Bud-rys nėra tamstai kaip nors gim-iingas?"

— "Aš esu ponas Budrys."

— "Aha, na tai čia ir pasirodo kodel tamstos taip panašus vienas į antrą."

Automobilius aerodrome staiga sustojo, išsoko iš jo žmogus ir vi-su smarkumu leidosi bėgti prie, skristi besirengiančio, lėktuvo. Jam baigiant artintis lėktuvas pakilo ir nuskrido.

— "Ar ponas norėjote tą orlaivį pagauti?" kas tai jo paklausė.

— "O, velniam! Man tik nepati-ko jo išvaizda, tai pabaidžiau, kad skristų." . . . Vos kvapą beatgauda-mas, žmogus atsakė.

Išsipildė

— "Ar išsipildė kurie nors tavo jaunystės sapnai?"

— "Taip kada man mažam mama šukuodavo plaukus, aš tankiai norė-davau, kad būčiau plikas."

Kalbant Apie Unijas

— "Ei, ką tu darai?" sušuko bo-sas.

— "Aš pasiaštrinu paišelį," — atsakė murininkas.

— "Gera, bet saugokis kad nie-kas nepastebėtų, nes tai karpente-rio darbas," atsakė bosas . . .

Pilsukė . . .

Po švenčių Onytė atėjo į darbą nedamiejojus ir pusėtinai suvargus. Jos akutės neaiškios, o galva, jai atrodė, kad sukasi kaip aeroplano propeleris. Ji eina į slaugės kam-barį prašyti pagalbos, bet slaugės neranda. Tada paima dvi pilsukes aspirino, užgeria stiklą vandens ir vėl eina prie rašomos mašinėlės dirbti.

Dirba valandą ir antrą, o galvos skaudėjimas nepraeina. Onytė pra-deda galvoti ar nepasitaikė klaida: ar tos pilsukės buvo aspirino? . . .

Ji grįžta į slaugės kambarį, pa-ima buteliuką ir skaito. Ogi už-rašyta: "Trašos gėlėms ir žolei trešti" . . .

Onytė biskį susinervina, dar sykį žiūri į buteliuką; ogi, žemiau ma-žom raidėm užrašyta: "Ši viena pil-sukė turi tiek trašos kiek ir viena lopeta karvės mėšlo" . . .

Surankiojo, A. J. Ž-blis.

TARYBOS NARIAI, 16 VASARIO 1918 METAIS, VILNIUJE.

IN THE GROOVE

ALBUMS:

Victor and **Decca** fill two acute phonographic needs with their album specials this month. The first of these is a brilliant recording by **Victor** of Mendelssohn's "**Concerto No. 1, in G Minor**," featuring the tandem performance of Jesus Maria Sanroma at the piano and the Boston "Pops" Orchestra under the direction of Arthur Fiedler. The concerto is vivid and this latest interpretation captures every youthful nuance with sparkling intensity. The album is a real Mendelssohn gem, for on the sixth side are two of Mendelssohn's "**Songs Without Words**," fully as warm and vital as the concerto. This set should have been made long, long ago — it fills an unwanted gap in the classic library.

In the field of **le jazz hot**, a place has been kept open for a long time for an authoritative collection of the rare releases of the Quintet of the Hot Club of France. **Decca** has nobly come to the fore and filled the breach with their new album by the aforesaid Quintet. In four priceless records we have the incomparable rhythm work of Djano Reinhardt at the guitar and Stephane Grappelly on the violin. "**Avalon**" and "**Clouds**" and "**Limehouse Blues**" are examples of the intricate swing patterns created by this pioneer unit in the halycon days of free France and free rhythm. Don't miss this one — "**Quintet of the Hot Club of France**" is the title . . . no more, no less.

SINGLES:

Our popular record list is headed by a super dooper twelve inch platter. It's a Tommy Dorsey dual offering — "**Without a Song**" and "**Deep River**." The first is a slow, burning rendition of an old Vincent Youmans' favorite, and the second is a Mississippi flood of rhythm. **Victor** gets a special citation for this one.

Mildred Bailey, the ol' Rockin' Chair Lady, takes vocal honors this month. She does it with "**Honey-suckle Rose**" and "**Willow Tree**," two sultry serenades in the best Bailey manner, with off the-cuff backing by the Alley Cats. Mildred possesses style, that indefinable something that makes a singer an unforgettable personality. Thanks to **Decca**, we're getting the Bailey style regularly now. Look it up.

"**The Things I Love**" is one of the newcomers on the hit parade. Jan Savitt shows why, as does Jommy Dorsey. Jan does the job for **Victor**, featuring outstanding brass-work and combining it with "**Manhattan Sunrise**," an original mood study which rocks along in a good, solid, medium tempo. It's a good platter, but your listening post was forced to give the nod to Mr. J. for the Dorsey version of "**The Things I Love**," with a swell vocal by Bob Eberly. On the reverse side of the Dorsey disc is "**Once and For All**," and again Bob Eberly sings the words. The Dorsey band is right up at the top these days. **Decca** is their Alma Mater.

Artie Shaw seems to be the revival king of 1941. His latest offering links "**Moonglow**" and "**My Blue Heaven**." The first gets a full band treatment, lush with creamy violin sections and full-throated clarinet work, while the second is done in wildcat style by the Gramercy Five. **Victor** proudly stamped its label on the finished job.

Ernesto Lecuona, the young Cuban composer, has turned to popular composition with gratifying results. His latest is the heart-throbbing ballad, "**Two Hearts That Pass in the Night**." Bobby Byrne and his orchestra have done right well by it, and then turned right around and did another swell job on "**These Things You Left Me**." Smooth and rich . . . one of the coming bands, as **Decca** well knows.

Summertime's in full swing now, but our music-makers don't take vacations on records. Take along their work on those picnics and beach parties. They'll play for you at the scratch of a needle.

Mary Gustaitis.

MUZIKA IR DAINOS

Didelė knyga su dainoms ir muzika įvairių lietuvių kompozitorių: Naujalis, Šimkaus, Žilevičiaus, Vanagaičio, Čiurlionio ir kitų.

Kaina \$1.00

Reikalaukit *Marguty*

6755 S. Western Ave.

Chicago, Ill.

ANTANŲ — ANTANINŲ PIKNIKAS

"JAUNOJI LIETUVA" rengia

VAKARINĘ GEGUŽINĘ - PIKNIKĄ,

Birželio-June 14 d., 1941

LIBERTY GROVE, WILLOW SPRINGS, ILL.

No Increase In Rates At Tabor Farm

Our aim at Tabor Farm is to provide, at a reasonable cost to our guests, a vacation playplace to meet their every need. Here you will find NO EXTRA CHARGES for golf or any other sports. You know what your vacation will cost you before you leave home. Here you always will receive the same cordial welcome and hospitality, the fine food in unlimited portions, the always open kitchen and ice boxes, and the invitation to make yourself completely at home.

We all realize that these troubled times have brought an increased cost to the essentials of living. Food and labor has risen, and is still rising. Notwithstanding the market difference of such costs in the past year, our schedule of rates remains the same as it was in 1939 and 1940; **there has been no increase!** And we shall not increase them, unless we are absolutely forced to do so by a constantly rising price level. We, therefore, are not in position to guarantee our present rates thru out the duration of the present season, they will be subject to conditions beyond our control.

We will, however, assure the present rates for the season to all who make their reservations for this summer by July 1st. So, if you have not already made your reservation for this season at Tabor Farm, do so now, and assure yourself of the present low rate. Write, wire or phone now to Tabor Farm and let us provide you the best vacation you have ever had.

TABOR FARM, SODUS, MICH.

Tel. Benton Harbor 7 1231

J. J. Bachunas.

MARGUČIO ŠTABAS

Dešimti metai kaip Margutis pasitarnauja Chicagos ir apilinkės lietuviams žiniomis, pranešimais, paskaitomis, dainomis ir muzika iš

WHFC (1450 kil.)

radio stoties. Kas vakarą, išskyrus sekmadienį, lygiai 9:30 Margutis prabyla į kiekvieno radijušą "Labas vakarėlis!" . . .

Virš 4.000 radio programų jau sudedaguota ir vis redaguojama. Programai esti sekmi. 1 v. popiet. Penktadieniais ir Šeštadieniais — 7 val. vakare. Viso — 9 programai savaitėj. Jie išlaikomi lietuvių ir kitataučių biznierių garsinimais.

Margučio Štabą sudaro:

Vedėjai programo — **A. Vanagaitis**
adv. **A. Lapinskas**
Teisių Skyrius — **adv. A. Olis**
Sveikatos Skyrius — **dr. St. Biežis**
dr. St. Jakubs
Istorijos Skyrius — **V. S. Jokūbynas**
Žinių Skyrius — **Vyt. Misiurevičius**
Juokų Skyrius — **"Baltramiejus"**
"Dėdytė su Tetyte"

Chicagos Lietuvių Vaizbos Butas
rengia golfo tarnamentą birželio 18 d. Lincolnshire Country Club.

ŽMONIJOS ISTORIJA DOVANAI

610 pusl. didumo, \$2.00 vertės
knyga dykai tam
KAS NAUJAI IŠSIRAŠYS
"DIRVA" METAMS UŽ \$2.

"DIRVA"

6820 Superior Avenue
Cleveland, Ohio.

PATAISYKIT RADIO GARANTUOTAS RADIO IR REFRIGERATORIO PATAISYMAS . . .

Marquette Radio & Refrigerator Service

"Išegzaminavimas" dykai
Telefonuokite Plaza 7858
arba Hemlock 2343
AL ENZULIS, savininkas

MODERNIŠKI GESINIAI PEČIAI

teikia visoki virimo patogumą kaip ir kitokios
mados pečiai

— PLUS
3 BIG
EXTRAS

1. GREITUMĄ — Greičiausias virimas su lygiu-viršum pečiu kokis iki šiol yra žinomas!

2. VALUMĄ — Akymirkos greitu-
mu išgaunama bile vienas iš
tukstančio skirtingas karštis!

3. TRUMPĄ — Moderniškas gesinis
pečius kainuoja mažiau nupirkti,
mažiau naudoti!

*Nieko naujo nereikia mokytis su
modernišku gesiniu pečiu!*

• Virimas yra kuolengviausias su modernišku gesiniu pečiu. Galite virti su mažai arba su daug vandens, taip kaip jums geriausiai patinka. Moderniškas gesinis pečius padarys jūsų kepimą ir tušinimą lengvesniu, pasekmės bus geresnės, nes automatiškai karščio kontroliuotojai prašalina spėliojimą ir nenusisekimą.

Moderniški gesiniai pečiai yra nepamainomi darbo ir maisto tau pymo ypatybėmis. Užtat beveik kiekviena šeima Chicagoje, kuri perka naują pečių, perka modernišką gesinį pečių.

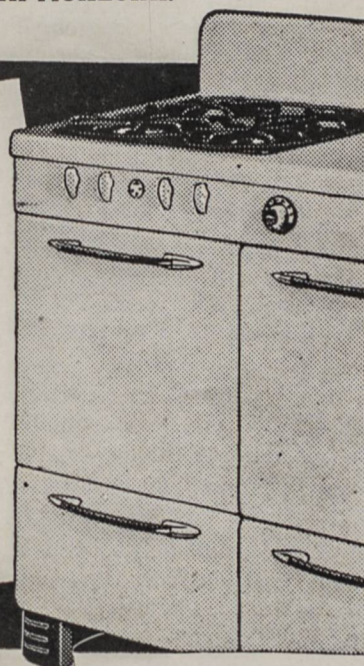
DUODA GERĄ ATLYGINIMĄ UŽ JŪSŲ PEČIŲ.
MAŽI MĖNESINIAI MOKEČIAI.

Jūs stebėsitės jo grožiu . . .
Jūs džiaugsitės jo skaniu
virimu!

UNIVERSAL
(Kendall)
MODERN GAS RANGE
\$94.00

(Sales Taksai Extra)

In-a-drawer Smokeless
Broiler • Porcelain-Lined,
16-inch Oven • Keturi Sa-
vaimi Užsidega Top Bur-
ners • Automatinė Owen
Heat Control • Minut Min-
der • Du Roller Ball-Bear-
ing Service Drawers.

MODERN COOKERY . . . CONSTANT HOT WATER . . . SILENT REFRIGERATION . . . GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
PHONE WABASH 6000

APIE LIETUVIŠKAS VESTUVES

Rašo V. S. Jokubynas

I.

Ką Reiškia Vestuvės

Ar atsimenate vestuves, kuriose daugeliui iš jū teko dalyvaut kada buvote jauni, kada gyvenote Lietuvoje? Ką reiškia Vestuvės?

Žmonių gyvenime vestuvės reiškia tą įvykį, kada du asmenys skirtingų lyčių, vienas antram prižada ištikimybę ir eina į bendrą gyvenimą poroje. Tas įvykis vykdomas su tam tikromis formomis ir apeigomis, prie didelių linksmybių, su muzika ir dainomis, su nepaprastomis vaišėmis, kurios užtrunka net ir kelias dienas. Panašiai vestuves vykdo net ir ne civilizuotos tautos, sulyg savo įsigyvenusių papročių, išskiriant formas ir ceremonijas, kokias praktikuoja civilizuotos tautos. Bet pas vienas ir antras, vestuvių metu linksmybių netrūksta.

Vestuvėmis pats įvykis vadinamas nuo to, kad vyras veda pačią; veda ją iš jos tėvo namų, ir parveda į savo namus. Senovės lietuviai vestuves vadino "gobtuvėmis," nuo to, kad nuotekai nuėmus vainiką ir nukirpus plaukus, jos galva buvo apgobiamą baltu nuometu, vadinamu "palmetis." Tas palmetis dar ir dabar kaikiuriose Lietuvos vietelėse yra užsilikęs, tačiau labai retai kur jis jau randasi, o buvusios gobtuvės beveik visur vadinasi vestuvėmis.

Bet vestuvėms Lietuvoj yra dar daug ir kitokių pavadinimų, ypačiai tuose kampeliuose, kurie rubežiuojasi su kitomis tautomis. Pavyzdžiui, Pakuršėje ir prie Latvijos rubežiaus vestuvės vadinamos latviškai, "kozas," ir taip jos vadinamos senose knygos kurias rašė žemaičiai. Aukštaitijoj, kuri rubežiuojasi su Rusija, ten vestuvės vadinamos rusiškai, "svodba." Bet daugiausia, visuose Lietuvos kraštuose vestuvės vadinamos lenkiškai, "veselia" arba "veselija." Tai yra gyvas lenkų kalbos terminas "weselia," kas lietuviškai reiškia linksmybę.

Su patim vestuvių pavadinimu, ir pačių vestuvių papročiai su apeigomis ne visur vienodi; vienur vieno, kitur kitoki, arba laikas vienur praktikuojama vienaip, kitur kitaip. Pas Augštaičius yra nemažai papročių rusiškų, pas Žemaičius latviškų ir prūsų, kitur kitokių, o visur yra daugiausia įsimaišiusių papročių lenkiškų, nes atėjūnai iš Lenkijos atėję į Lietuvą, savo papročių labai daug įgyvendino per dvarus, klebonijas ir valsčių centrus. Svetimi papročiai Lietuvoj įsigyveno taip kaip ir lietuvių kalboje svetimi žodžiai ir terminai, kurie šandien mūsų kalboje atmiešia beveik pusiau; mūsų kalboj šiandien vartojama daug žodžių gudiškų, rusiškų, lenkiškų, vokiškų, angliškų, francūziškų ir kitokių, kuriuos į Lietuvą atnešė visoki perėjūnai, kaip misijonieriai, pirkliai, svetimų valstybių žvalgai, okupantai ir tt.

Greta to viso, lietuviškų papročių ir kalbos žodžių labai daug iškeliavo svetur; rasime jų pas gudus, ukrainus, lenkus, vokiečius, anglus ir kitus kaimynus, o daugiausia Baltgudijoj ir Ukrainoj, nes tolimoj praeityj tuos kraštus valdydami lietuviai paliko savo žymes, o iš ten parnešė Lietuvon svetimus dalykus, kurie pas mus įsigyveno: šiandien mūsų kalboj dažniau yra tai baltgudžių božnica; arielka, ukrainiška horeika; knyga, tai rusiškas pavadinimas; paltai, suknelės, panelės, batai, vėsele ir nesuskaitoma daugybė kitų pavadinimų, tai grynai lenkiški originalai. Todėl ir apie vestuves kalbant kada girdėsit minint kaikiuriuos papročius ar pavadinimus, netaip kaip pas jus buvo praktikuojama, nesistebėkite, ir supraskite, kad visa tai kas Lietuvoj seniau praktikuota ir praktikuojama dabar, ne visur buvo ir yra vienodi; kas žemaičių yra paimta iš latvių ar prūsų, žinokite, negalima tai pritaikyti prie to kas dzūkų yra paimta iš lenkų, ir kas augštaičių yra paimta iš rusų, negali lygintis su tuom ką kapsai ir zanavykai paveldėjo iš suvokietintų prūsų.

Kalbant abelnai apie vestuves Lietuvoj, jos įvykdavo įvairiais metų laikais, bet daugiausia rudens metu prieš Adventus, ir žiemos metu, prieš Gavėnią. Vasaros metu jų būdavo mažai, nes buvo vengiama kad netrukdyti darbymečio kurio vasaromis paprastai būva daugybė. Todėl buvo vestuvės kiek galint visų atidedamos rudenii ir žiemai, kad būtiniausi darbai jau apdirbti, kada yra daugiau liuso laiko. Taip buvo kaimuose ir sodžiuose. Miesčionys su kaimiečių papročiais nesiskaitė ir taikėsi prie savo gyvenimo aplinkybių, todėl pas miesčionis vestuvės įvykdavo kada kam buvo patogiau, nes miestuose jas atbūt užtekėdavo vienos, poros dienų, kuomet kaimiečiams tekėdavo vestuvėms pašvęst čielą savaitę.

(Bus daugiau)

Medicinos Svarbiosios Problemos

(Atkelta iš 5 pusl.)

tus, kurie veikia net pasakiškai gerai, mirtingumas sumažėjo iki 7 nuošimčių, t.y. beveik šešis sykius. Čia padarytas milžiniškas progresas, kuris ir senesniai žmogui duoda progą apsiginti susirgus plaučių uždegimu. Trumpoje ateityje mirtingumas nuo šios ligos atrodo dar gerokai sumažės. Ir šiuo laiku jau galima ją ištraukti iš eilės penkių didžiųjų medicinos problemų.

Atsižvelgiant į čia suminėtus davinius vaizdas darosi niaukus ir net mažai ką žadantis. Tačiau pažvelgus atgal į palyginamai netolimą praeitį ir tikrai įvertinant tų laikų padėtį susidaro visai kitokia perspektyva, kuri ir pas didžiausią pesimistą sukeltų gražią kibirkštį vilties vis didesniems ir didesniems laimėjimams toje kad ir sunkioje bepaliaujamoje kovoje už paliausavimą žmonijos nuo skausmo, nuo ligos. Tačiau pati žmonija privalo jėškoti būdų ir juos surasti, kaip pilniausiai pasinaudoti medicinos nuopelnų daviniais.

Dr. S. Biežis.

Rašo Pūstapėdis.

ČIA P SUI

Laikraščiai rašo, kad Sovietų Lietuvoj atpigusi degtinė. Tas labai galimas daiktas, nes Stalinas žino, kad "trezvas" žmogus jokiū būdu netikės į komunizmą . . .

*

Ot, sakysiu, šiais laikais Atlantiko vandenyne žuvys, tai turi piknikus! Jos ten gauna kokio tik nori maisto, gėrymo ir visko, žinoma, katros netiek apsišvietusios, tai kartais ir gazolino paragauja. Tos, tai spiaudosi per kelias nedėlias...

*

Pas mus, Amerikoje, žmonės dejuoja kad viskas kyla aukšty. O kas čia tokio? Kas čia blogo? Tokioje Graikų Kreto saloje viskas leidosi žemyn (žmonės, tankai, kulkosvaidžiai ir t. t.), o ar buvo gerai? Žmonės bėgo kur tik kas galėjo . . .

*

Poetas, tai kaip aukso ieško tojas, kuris radęs aukso, prisikasa maišus ir paskui gyvena

visą amžių nieko nedirbdamas. Taip ir poetas. Jis per metus kitus prirašo visokių poezijų ir paskui nieko nedaro, o tik vaikšto sau su poeto vardu, kaip voras su kupra . . .

*

Nauja gadyne atėjo ir atsivertė ant dvasios šventos. Kaip čia senai ta "gadyne" juodoms litaroms skelbė kad demokratija, tai yra "mulkinimas darbininkų" . . . Taip "rėkavo" ir social - Pijušas, bet kas dabar pasidarė? Abudu redaktoriai tų gazių švilpauja "geltonas arijas" apie demokratiją . . . Kasžin ar ilgai? . . .

*

Dabar dar kitoki dalykai. Sovietų Lietuvoje, žmogus apivaro suvaržęs vyžas, arba kitas visai basas, klampoja po purvyną ir kad giria, kad giria dabartinę valdžią, o čia Amerikoje, su švaksuotais čeverykais, keikia Amerikos valdžią . . . Tai dabar ir suprask kame čia dalykas?! . . .

*

Kamunistai piktinasi, kad Amerika nori užimti prancūzų Martiniko salą, ba tenai aukso daug ēsa. Girdi, Amerika aukso turi net per daug . . . Ale kodel tokia Sovietų Rusija, katra turi žemės beveik trys sykius daugiau už Ameriką ir dar jai negana! Užėmė Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitas

valstybes . . . Kito aky mato krislą, o savo — balkio nepasitebi . . . Kur jau čia "kapitalistinė lokamstva"?! . . .

*

Važiuosit ar pėkšti eisit, man nesvarbu, ale ant mūsų "kangreso," turite būti, kataras įvyks Liberty Grove, liepžiedžio šeštą dieną, nedėlioje, po "Forth of Džulajaus"... Nepadarykit man sarmatos! Žiūrėkit iš Najorko, iš Pensylvanijos ir iš arčiau, kiek žmonių suvažiavo pas Bačiūną "kanferuoti," tai į Margučio "kangresą," turi suvažiuot daug daugiau . . .

FUI ANT TAVĖS!

Fui, ant tavo žalių rūtų
Rožių ir lelijų!
Neaptvertos neravėtos,
Numintos galvijų . . .
Iš kur skinsi žalių rūtų
Vainikeliui pinti,
Bet, sakysiu, tokią lepšę
Kasgi norės imti?
Susivėlus, apsileidus,
Kaip tinginių Raulas,
O jau kaklas? dievulėliau!
Tikras bato aulais . . .
Gėda vyrui pažiūrėjus,
Į tokią mergelę,
Vietoj plaukus sušukuoti,
Tai į kuodą velia.
Ir dar ieško tokio vyro
Gražaus ir bagoto,
O pati, kaip senas kirvis,
Nusmukus nuo koto . . .

*

Fui, ant tavęs bernužėli,
Tu man ne vaikinai!
Kasdien akis užsipylęs,
Einant, kojos pinas.
Išsišiepęs, užsimerkęs,
Kaip lepšė ištižęs,
O jau pilvas, tai kaip veršio,
Taip bjauriai nudribęs.
Atsirėmęs su alkūnėmis
Per naktis prie baro . . .
Tau iš gerklės štymas eina,
Kaip tik iš bravoro . . .
Ir dar ieškai sau merginos,
Kuri myli švarą?!
Susiraskie tu sau lygią,
Ką stūkso už baro . . .
Tu nemoki lauko dirbti,
Nei piauti nei arti,
O į tave pažiūrėjus
Noris pasikarti.
Tu nemoki dainuot, šokti,
Nei megsti, nei siūti,
Tik su pliuškiais naktį, dieną,
Po salūnus užti.

Pūstapėdis.

PIKNIKAS
MARGUTIS RENGIA DIDELĮ,
MILŽINIŠKĄ SUVAŽIAVIMĄ
KONGRESĄ, LIBERTY GROVE,
LIEPOS-JULY 6 DIENĄ, 1941 M.
KIEKVIENAS SKAITYTOJAS TURI
DALYVAUT ŠIAME SUVAŽIAVIME
IR ATSIVEST DRAUGŲ

Versta Lietuviškai

* Hy vin daun — Jis išlaimėjo žemyn.

* Raid an hors biak — Važiuok ant arklio užpakalio.

* Muving pikčers — Kraustosi paveikslai.

* Skini girl — Skūrinė mergina.

* Ai sy rabitc run in bruš — Aš mačiau zuikys įbėgo į šepetį.

* Gif my tiu pounds of nēls — Duok man du svarus nuo nagų.

* Vačmen — Laikrodys vyras arba Saugokis vyras.

* Pat rost — Puodas surūdijęs.

* Polish sausage — Nušvakuota kilbasa.

* Jiū in solt* my — Tu į druską mane.

Išvertė Pūstapėdis.

JERONIMAS RAŠO

Alio Lietuviai!

Vadinasi, po Sekminių, po Devintinių, po Antaninių ir dabar laukiam švento Jono, švento Petro ir Povylo, švento Volterio ir Fort of Džulajaus. Oras pas mus Chicagoje buvo nei šoks nei toks ir gerokai palijo, o palijus, žinoma atšalo. Lietaus laukė visi fermeriai. Gerai kad palijo.

Man rašė vienas iš Viskansino ir kvietė atvažiuoti ant vakacijų. Viskansinas man patinka. Aną metą buvau nuvažiavęs tenai. Pasirodo

Piknikas, Piknikas, Piknikas.

Liepos 6 d. Margutiečiai suvažiuoja mitingauti į LIBERTY GROVE. Kiekvieno Margučio skaitytojo pareiga atvažiuoti į šį masinį mitingą liepos 6 d.

kad lietuvių esama daug. Aną dieną man "cvankt" mislis į pakaušį: Ot, kad mes susitarę, prašytome prez. Ruzevelto ir visos USA valdžios, paskirt žieminę dalį Viskonsino Lietuvos naujai respublikai. Juk čia turime Lietuvos prezidentą, ministerį, konsulus? ... Galėtume sudaryt savo valdžią ir priklausyt prie Junaited Steits. O Viskonsine juk daug dykos žemės yra. Mes ją išdirbtume į ariamus laukus. Tokį Rainlenderio miestą pakrikštytume Vilnium, Vudbaro — Kaunu, na ir išstatytume Panevėžį, Šiaulius, Kupiškį, Rokiškį, Kvedarną, Šilalę, Šakius, Jurbarką, Alytų, Trakus, Naumiestį, Telšius, Raseinius, Palangą, Klaipėdą. Toks Aš-ndas būtų gera Klaipėda, arba kad ir Superioro miestas.

Tai ot, misliju sau, reik tik susivarganizuot į krūvą ir storotis. Be storonės nieko neatsieksi. Girdėjau kad visos rytinės pusės lietuviai susivarganizavo pas Bačiūną. Labai razumnai padarė. Senai reikėjo tas padaryti. Tie lietuviai, katriems rūpi lietuvių garbė, lietuviškos šeimos, lietuviška giminė, lietuvių tauta, Lietuvos valstybė, tie turi eit sykiu ir darbuotis kaip senovėj kad darbavosi. Tautiškos šeimos turi sudaryt tokį lietuviško darbo lenciūgą. O tą lenciūgą sudarys tada, kada visi rūpinsis tautiškais reikalais. Mes galim būt geriausi katalikai, geriausi cicilikai, geriausi balševikai, bet jeigu nesame dar geresni tautiečiai, tai kas iš to?! Lietuvoj, mūsų tautiečių gyvenimas dabar apgailėtinas, nes jį tvarko rusiški tautiečiai. Delto ir bėda. Permažai lietuviuose buvo skiepijama tautiškas susipratimas, tautiškoji giminystė.

Todel dabar reikėtų pradėt atbust iš po pinaklio, iš po "maušiuoko," pokerio, iš po "pantės" ir pradėt varganizuotis į darbą. Vilkimės atgal Didžiųjų Lietuvos Kunigaikščių Draugijų uniformas, riškimės šobles prie juosmens ir kovokime už savo tautiečius! Tą lietuviai darė prieš 40-50 metų Amerikoje, darykime tą mes dabar. Stokime į armiją Lietuvai gelbėt kad atstatyt tenai tautiškoji susipratima! Aš pirmas vilksiu uniformą, rišiu šoble prie juosmens ir stosių į kovą! ...

Na, ale aš misliju perdaug aš triai išsižiojau. Jeigu Darata perskaitys tą mano laišką, tai aš vėl gausiu pipirų ...

Iki kito sykio, kada vėl parašysiu ką nors, sakau —

Sudiev, Jūsų Jeronimas.

TĖVO DIENA — BIRŽELIO 15

Mirė Ex-Kaizeris

Vilhelmas II, buvęs Vokietijos kaizeris, mirė sulaukęs 82 m. amžiaus, gyvenęs ištremime. Mirė birželio 4 d. 1941 m., o palaidotas su militariškom iškilimėm birželio 9 d. Doorn miestelyje, Holandijoje. Vilhelmas buvo Vokietijos valdytoju nuo birž. 15 d. 1888 m., iki 1918 m....

ISPĖKIT KAS? ...

"Tėvynės Balse," kurį leidžia Kl. Jurgelionis yra daug originališkų mįslių. Vieną iš jų čia dedame. Ispėkit kas ta ypata?

... jis būtų atsižymėjęs ne mažiau už Staliną. Tą liudija tokia daugybė jo pagiežos pasireiškimų nuo to laiko, kaip jis pradėjo savo marksizmą praktikuoti Amerikoje mūsų mažame lietuviškame pasaulyje. Jis visuomet kerštu degė prieš žmones, kurie su juo nesutiko arba jam nepataikavo. Musų visuomenės gyvenime jis buvo tikrai ardytoju. Jo raštai niekad niekam nedavė malonumo, niekad niekam nedavė įkvėpimo atlikti ką nors gero ar prakilnaus. Per visą savo gyvenimą jis niekad neparašė ne tik nei vienos knygos, bet ir nei vieno pozitivaus pastovios vertės straipsnio. Viskas ką jis rašė buvo rašyta tikrai kandžiojimo tikslais. Ir kiek tai žalos per eilę metų pasėjo tarp mūsų žmonių!

"Tėvynės Balsas"

Pasigirdo ...

Daugelis SLA narių gavo birželio mėn. laidos "Tėvynės Balsa," kurį išleido teisėtai išrinktas SLA Seimo redaktorius Kl. Jurgelionis. Bepigu būti SLA nariu, nes gauni du laikraščius veltui. "T. B." savo turiniu įdomus tik SLA nariams, kurie užinteresuoti Pildomąją Taryba ir jos darbais bei veikla ...

Birželio 15 d.

Visa Chicaga važiuoja į piknikus birželio 15 d., kad pademonstruoti prieš Lietuvos užgrobimą, kuris įvyko pernai.

IŠLAISVINKIME LIETUVĄ!

RUOŠIAMA DEMONSTRACIJA PRIEŠ BOLŠEVIKŲ OKUPACIJĄ.

WILLOW WEST PICNIC GROVE

MIEGOK VĖSIAME PATOGUME

Karštose vasaros naktyse!

Elektriški kambario vėdintojai gamina malonią pava-
sarišką temperatūrą, be jokio "drafto," ištisą vasarą.

Dabar kaip tik laikas prisirengti ateinančiams
karščiams!

Moderniškas elektrinis kambario vėdintojas,
įrengtas jūsų namuose, teiks jums nuolatinį pa-
togumą gyventi ir miegoti vėsiu, tyru oru ištisą
vasarą. Tas vėdinimo įrengimas pats šaldo,
filtruoja ir cirkuliuoja orą. Tą vėdinimo apa-
ratą lengva įrengti ir labai mažai tekaštuoja
užlaikyti.

Pamatykite visus —

Palyginkite visus 4 —

**Elektrinius
Kambarių Vėdintojus**

Carrier

General Electric

Philco-York

Westinghouse

Kainuoja tik

\$167.50

Mažas įmokėjimas. Likusią sumą,
išmokėsite mažais mėnesiniais mo-
kesčiais su elektros bila.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

72 West Adams Street - Telephone RANdolph 1200

SPARNUOTI LIETUVIAI

DARIUS IR GIRENAS

ĮSIGYKITE ŠIĄ KNYGĄ
UŽ \$1.50.

REIKALAUKIT MARGUTY
6755 S Western Ave.
Chicago, Ill.

Už \$1.00

Lietuvių Naujienos

332 N. 6th Street,
PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŲ NAUJIENOS lankys
tamstas kiekvieną mėnesį per 2 me-
tus. Užsirašyk sau ir savo drau-
gui arba draugei, tai bus geriau-
sia dovana.

SANDARA

Metams kaina \$2.00

Adresas: 840 W. 33rd Str.
Chicago, Ill.

Tautinės Sandaros Organas.
Red. M. VAIDYLA

MARGUTIS

Kaina

Metams \$2.00

Pusei metų \$1.00

Adresas:

6755 South Western Ave-
Chicago, Ill.

MARGUČIO SKAITYTOJŲ MASINIS
MITINGAS 6 LIEPOS-JULY

PIKNIKAS

LIBERTY GROVE
(Buv. Dambrasko darže)

Užsimokėsi tik 20c.

Kiekvieno Margučio M-Perijos piliečio pareiga, daly-
vauti šiame masiname mitinge, kad apsvarščius "savo pačių
reikalus"

Masinio Mitingo pradžia tuojau kaip tik suvažiuosite.

Todel pradėkite važiuoti nuo pat ryto, kaip tiktai d'ena
prašvito.

PIKNIKE - SUVAŽIAVIME

Pakviesta įžymiausi kalbėtojai:

Dėdytė "Jeronimas," "Baltramiejus," "Dėdė Kajetonas"
ir nekiti.

Dalyvaus Choras iš 6666 asabų! Didžiausias koks dar
niekados nėra dainavęs Willow Springs, Illinois.

NAUJA MODERNIŠKA KOPLYČIA

MARQUETTE PARKE

Laidotuvių Direktorius ANTANAS PETKUS įrengė
naują, modernišką koplyčią Chicagoje, Marquette park kolo-
nijoje, prie 68-tos ir So. Western Avenue.

ANTANAS B. PETKUS

6812 So. Western Avenue

Telef. GROvehill 0142

Antra laidojimo įstaiga, dir. A. Petkus turi Ciceroj —

1410 So. 49 Court

Telf. CICero 2109